

Тімко Е. В.,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, докторант
Київського університету права
Національної академії наук України*

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МІСІЇ ISAF В ІСЛАМСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ АФГАНІСТАН З УРАХУВАННЯМ ПРИСУТНОСТІ СИЛ СІМІС

Анотація. Статтю присвячено характеристиці діяльності ООН та НАТО щодо проведення місії Міжнародних сил сприяння безпеці (International Security Assistance Force) на території Афганістану. Розкрито основні положення резолюцій Ради Безпеки ООН, які санкціонують таку діяльність, виокремлено особливості та підстави участі НАТО у зазначеній операції. Особливу увагу приділено елементам роботи цивільно-військового співробітництва за рахунок німецьких сил згаданої операції та його необхідності в них, розкрито особливості утворення провінційної групи реконструкції в межах зазначеної операції та звернено увагу на участь України у проведенні указаної місії.

Ключові слова: місія ISAF, міжнародні сили сприяння безпеці, СІМІС, миротворчий контингент, тероризм.

Постановка проблеми. У світлі подій останніх років (2014–2017 рр.), що характеризуються стрімким збільшенням терористичної активності у світі, виникненням та розпалюванням нових збройних конфліктів (на Сході України, в Сирії, в Нагірному Карабасі тощо), а також неминучістю таких загроз для національної безпеки кожної держави, міжнародне співтовариство постійно наголошує на пріоритетності вирішення проблеми поширення тероризму у світі та вироблення нових міжнародно-правових механізмів, оперативних заходів держав та міжнародних організацій у сфері протидії міжнародному тероризму.

Тероризм, у його сучасному розумінні, постав перед нами наприкінці XIX – на початку XX ст. Однак виникнення цього явища та його перші прояви були помічені ще у стародавні часи, що простежується та характеризується таким ланцюгом: діяння Марка Юнія Брута, Гая Касія [9, с. 10]; утворення угруповань «сікарії», які є схожими за своїми ознаками до терористичних організацій (I ст. н.е., римська провінція на місці Іудейського царства), на ґрунті національно-релігійних суперечностей; формування зародків агресії у релігійному житті (боротьба церкви з еретиками призвела до виникнення руху еретиків у Європі та надання дозволу на вбивства і відлучення від церкви монархів, які «вийшли з покорі «Святому престолу»») [10, с. 69].

Період Першої та Другої світових воєн також не став винятком прояву терористичних актів: убивство ерцгерцога Франца Фердинанда, спадкоємця австрійського престолу, у 1914 р. у м. Сараєві; формування у країнах Західної Європи екстремістських ліво- та праворадикальних угруповань, основним «інструментом» діяльності яких стали терористичні акти, наприклад, ЕТА (Іспанія), «Аксьон директ» (Франція), «Баадер Майнхофф» (Західна Німеччина), «Червоні бригади» (Італія) та ін.

Новою фазою в розвитку міжнародного тероризму у світі стали події 11 вересня 2001 р., коли терористи «Аль-Каїди» за-

хопили літаки американської компанії та атакували вежі-близнюки в Нью-Йорку і будівлю Пентагону. Також відомим терористичним актом залишається захоплення заручників у школі № 1 міста Беслана 1 вересня 2004 р. Через останні події, особливо «теракт 11 вересня», увесь світ був шокований та наляканий, що і стало фактично заклик до боротьби з будь-якими проявами тероризму по всьому світу. Відповідальність за атаки «11 вересня» взяла на себе «Аль-Каїда», лідери якої на той момент переховувалися в Афганістані та перебували під захистом «Талібану». Головною ціллю США у такій ситуації стало повне усунення від влади «Талібану», що було поштовхом до ініціативи світової спільноти створення відповідних сил на території Афганістану для відновлення миру в цій країні, та унеможливлення використання указанного регіону для терористів. Оскільки результати Другої світової війни принесли світу велике надбання (утворення таких організацій, як ООН та НАТО), то і методи боротьби з різними загрозами повинні відбуватися у правовому полі та у спільному погодженні дій, де особлива увага автором звертається на місію Міжнародних сил сприяння безпеці – International Security Assistance Force (далі – ISAF).

Дослідженню міжнародно-правової діяльності у запобіганні конфліктам та протидії міжнародному тероризму приділяли увагу такі провідні зарубіжні науковці та юристи: Є. Александер, К. Генцген, Л. Діспо, Б. Дженкінс, В. Епштейн, Дж.М. Левітт, Б. Нетаньяху, Е. Туагі, К. Хейльбронер, Е. Хьюго. Серед вітчизняних фахівців, що займалися дослідженням цієї сфери, варто відзначити: В.Ф. Антипенка, Ю.М. Антоняна, І.П. Бліщенко, В.В. Вітюка, М.Л. Ентіна, С.О. Ефірова, В.П. Ємельянова, М.В. Жданова, Ю.М. Колосова, А.В. Мазак, В.В. Марчук, У.Р. Латипова, В.А. Ліпкана, Л.А. Моджоряна, С.І. Мукашева, А.В. Плотникова, Л.Д. Тимченко, С.А. Трофімова, Б.Р. Тузмухамедова та ін. Дослідження питання безпосередньо місії ISAF наявне в роботах зарубіжного автора М. Пауля. Однак сьогодні не існує єдиного вітчизняного комплексного аналізу діяльності міжнародних організацій у межах повноважень сил ISAF, особливо з урахуванням діяльності цивільно-військового співробітництва (СІМІС).

Метою статті є дослідження міжнародно-правового регулювання місії ISAF через тандем Організації Об'єднаних Націй та Північноатлантичного Альянсу, через розкриття всіх особливостей проведення такої операції, акцентування уваги на неможливості такої операції без тісного діалогу із цивільним елементом, що було реалізовано через цивільно-військове співробітництво.

Виклад основного матеріалу дослідження. 7-го грудня 2001 р. під егідою ООН відбулася міжнародна конференція у м. Бонні щодо ситуації в Афганістані, у результаті якої була прийнята Угода про тимчасові механізми в Афганістані до відновлення постійно чинних урядових інститутів, відповід-

но до якої утворюється тимчасова Внутрішня адміністрація Афганістану і визначаються її повноваження. Також документ встановлює діяльність правових рамок та судової системи країни, у ньому виокремлено діяльність ООН у перехідний період та ін. [4]. Результати Боннської конференції не змусили себе довго чекати – уже 20 грудня 2001 р. була прийнята Резолюція Ради Безпеки ООН (далі – РБ ООН) 1386, якою надано дозвіл на створення Міжнародних сил сприяння безпеці (International Security Assistance Force) на період у шість місяців, як це передбачено Боннською угодою (Додаток 1) для забезпечення охорони Кабула та його околиць і підтримки тимчасової Внутрішньої адміністрації та персоналу ООН для того, щоб вони могли діяти в умовах безпеки [5].

Як зазначено у доповіді Генерального Секретаря ООН S/2002/278 від 18 березня 2002 р., Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії погодилося очолювати ці сили протягом перших трьох місяців, а 17 інших держав-членів погодилося взяти в них участь. Розгортання почалося на початку січня 2002 р. після погодження 4 січня військово-технічної угоди між Сполученим Королівством і Тимчасовою адміністрацією. ISAF повідомили про розгортання повного оперативного потенціалу, і вже станом на 18 лютого 2002 р. у складі Сил було понад 4 800 військовослужбовців, які забезпечували цілодобове функціонування цього регіону.

Окремий акцент було зроблено у доповіді на надзвичайну гуманітарну допомогу, підйом економіки та реконструкцію інфраструктури: надання допомоги з доступу до багатьох сільських районів та інших місцевостей, де під час бойових дій знайшла притулок велика кількість людей; збільшення поставок предметів гуманітарної допомоги через кордон завдяки зміцненню регіональних координаційних механізмів і налагодженню тісної співпраці з державами-сусідами Афганістану (це мало особливе значення на півночі країни, де населення отримувало допомогу через пункти перетину кордону з Узбекистаном, Таджикистаном та Туркменістаном); надання допомоги особливій категорії населення (жінки та діти); надання медичної допомоги через співробітництво з відповідними партнерами та ООН; проведення робіт із наземними мінами та боєприпасами, які не розірвалися і через які не було доступу до відповідної території; надання допомоги переселенцям та біженцям; надання допомоги постраждалим у результаті землетрусів, що є характерними для цього регіону, тощо [2].

Для забезпечення повноцінної роботи ООН щодо виконання Боннської угоди необхідно було об'єднати усі наявні елементи ООН в Афганістані у рамках єдиної місії – Місії ООН зі сприяння Афганістану (МООНСА), яка була спочатку утворена на 12-місячний період відповідно до Резолюції РБ ООН 1401 від 28 березня 2002 р. [6] Так, основними завданнями місії, які виписані були ще відповідно до доповіді Генерального секретаря ООН S/2002/278 від 18 березня 2002 р. і які були підтвержені Резолюцією РБ ООН 1401, є: виконання завдань і функцій, пов'язаних із правами людини, забезпеченням законності та гендерними питаннями; сприяння національному примиренню і зближенню по всій території країни за допомогою місії добрих послуг, здійснюваної Спеціальним представником; управління всіма заходами ООН в Афганістані щодо надання гуманітарної допомоги, забезпечення підйому економіки і реконструкції інфраструктури.

Слід також зазначити, що особливий акцент у межах проведення цієї місії робиться на принципі, який полягає у повазі до прав людини, врахуванні гендерного фактора та приділенні осо-

бливої уваги уразливим групам населення. Мандат ISAF подовжувався довгий період відповідно до Резолюцій РБ ООН: 1413 від 23 травня 2002 р., 1444 від 27 листопада 2002 р., 1510 від 31 жовтня 2003 р., 1563 від 17 вересня 2004 р., 1659 від 15 лютого 2006 р., 1707 від 12 вересня 2006 р., 1746 від 23 березня 2007 р., 1776 від 19 вересня 2007 р., 1833 від 22 вересня 2008 р., 1890 від 8 жовтня 2009 р., 1943 від 13 жовтня 2010 р., 2011 від 12 жовтня 2011 р., 2069 від 9 жовтня 2012 р., 2096 від 19 березня 2013 р., 2120 від 10 жовтня 2013 р., 2145 від 17 березня 2014 р. До 2003 р. сили ISAF були розміщені тільки в Кабулі, але після прийняття Резолюції 1510 були направлені також в інші райони. І лише на початку грудня 2014 р. офіційно була завершена місія мандата ISAF, яка передала свої повноваження іншій силі для підтримання стабільної ситуації у регіоні країни [7].

Варто наголосити, що саме з 11 вересня 2003 р. Організація Північноатлантичного договору взяла на себе функції стратегічного командування, контролю та координації діяльності ISAF, а вже з 1 жовтня Північноатлантична рада затвердила довгострокову стратегію НАТО у здійсненні її ролі у складі ISAF в Афганістані відповідно до Листа Генерального секретаря Організації Північноатлантичного договору Л. Робертсона від 2 жовтня 2003 р. на ім'я Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй. Так, відповідно до цього Листа, НАТО бере участь у складі Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані (ISAF) для надання сприяння зусиллям міжнародної спільноти, спрямованих на виконання Боннської угоди відповідно до мандата, встановленого Резолюцією 1386 (2001 р.) РБ ООН.

Завдання такої діяльності полягає у наданні допомоги становленню єдиного і суверенного Афганістану, створенню багатоетнічного представницького уряду в країні, яка буде інтегрована в міжнародну спільноту і проводитиме політику співпраці у відносинах зі своїми сусідами. Окреслена довгострокова стратегія НАТО у цьому контексті поєднала такі елементи: розширення мандата ISAF (що і було зроблено відповідно до вищеперерахованих резолюцій РБ ООН); підвищення рівня координації та співпраці ISAF із МООНСА, місцевою владою, неурядовими організаціями та ін.; проведення постійного аналізу динаміки політичної обстановки; ліквідація терористичної загрози з боку «Талібану», «Аль-Каїди» та інших екстремістських груп і т. д.

Ще один Лист був направлений від Генерального секретаря НАТО від 6 жовтня 2003 р. до Генерального секретаря ООН щодо більш детального розуміння розширення ISAF [3]. Тобто починаючи із 2003 р. фактичне управління місією здійснювалось керівництвом НАТО та мандатом ООН, який кожного разу подовжувався на визначений період. Такий тандем діяльності підтверджується Резолюцією РБ ООН 1510 від 2003 р., у якій прослідковується погодження з Листом Генерального секретаря НАТО від 6 жовтня 2003 р. (S/2003/970) на ім'я Генерального секретаря ООН щодо можливого розширення місії ISAF [8]. Таким чином, так зване нове керівництво вирішило проблему з постійним пошуком нових країн, готових очолити місію, та певними труднощами щодо малих країн, які не здатні взяти на себе відповідальності керівництва, грати важливішу роль у багатонаціональному штабі.

Як було зазначено вище, перше керівництво місії під мандатом ISAF здійснювалось Великою Британією, Туреччиною, Німеччиною та іншими країнами. З вищезазначених завдань, які були покладені на ISAF, можна зробити висновок, що така діяльність неможлива була без сил СІМІС, активність яких припала саме на період головування Німеччини. У контексті цього

питання слід особливо звернути увагу на німецьку концепцію щодо Афганістану, де німецький уряд у своїх завданнях збройним силам зазначав, що військовий компонент має гарантувати необхідне безпечне середовище для процесу відновлення миру доти, поки афганські сили безпеки не будуть у змозі робити це самостійно. Відповідно до діяльності ISAF свою роль мають відігравати Провінційні групи реконструкції (the Provincial Reconstruction Teams – PRT), які мають слугувати «каталізаторами змін», а сили НАТО сприятимуть їх військовій підтримці [11, с. 14].

Варто нагадати, що PRT були введені урядом Сполучених Штатів Америки та складаються з військових офіцерів, дипломатів і експертів із конкретних питань, що підлягають вирішенню для відновлення миру в нестабільних державах. Такі групи вперше були створені у 2002 р. в Афганістані (Гардез, Баміан, Кундуз, Мазарі-Шаріф, Парван та Герат), а потім застосовувались і в Іраку.

PRT – це організований об'єднаний цивільно-військовий блок, де військові зберігають повний контроль за операцією. Діяльність такого блоку полягає в тому, щоб цивільні установи та військові частини координували діяльність, а програми були спрямовані на додаткове управління, реконструкцію та розвиток місії PRT. Взагалі сили PRT організовані за чотирима напрямками діяльності: цивільні справи, інженерія, операції та захист сил безпеки. Тобто PRT покликані заповнювати прогалину в розвитку управління та відновлення ситуації, коли міжнародне співтовариство і неурядові організації не можуть або не бажають працювати в певних областях, в основному через міркування безпеки [12]. З урахуванням таких особливостей зрозуміло, що без сил CIMIC, які і слугували у відповідних питаннях ланцюгом, не обійтись. Інколи PRT називають військово-цивільними зусиллями, спрямованими на забезпечення та відновлення Афганістану. Учасники PRT здебільшого діяли як посередники розширення можливостей місцевих органів влади для створення синергії та ін. Найважливішим завданням було вироблення афганських рішень для афганських проблем. Тобто відповідні операції для стабілізації обстановки повинні створити середовище довіри та безпеки [11, с. 15]. Так, у межах PRT Німеччина взяла на себе керівництво регіональним командуванням «Північ» із Мазарі-Шаріф як центру операцій (і матеріально-технічної бази) і несе відповідальність за північний регіон із 2006 р., зокрема із двома PRT у Кундузі (з листопада 2003 р.) і Фейзабаді (з вересня 2004 р.).

Із самого початку місія в Афганістані стала полігоном для інноваційних концепцій. Так, американська ініціатива покладалася на цивільно-військові гібридні організації типу PRT. Слід наголосити на тому, що основним принципом так званого німецького PRT є співпраця цивільних і військових експертів, які під загальною політичною місією працюють як однодумці, що отримують свої завдання від двоєдиного командування, яке складається з МЗС і Міністерства оборони. У результаті такої спільної роботи в напрямках концептуального та оперативного рівнів PRT подібна діяльність вважається більш ефективною, де військові можливості слугують для встановлення безпеки, щоб дозволити громадським організаціям PRT виконувати свою роботу. Тобто елемент цивільно-військового співробітництва у PRT має стати ідеальним елементом виконання місії.

Так, першим кроком на шляху до досягнення запланованого розширення військово-цивільної концепції PRT у Кундузі стало створення постійної укомплектованої Провінційної консультативної групи (Provincial Advisory Team – PAT) у Талукані

в лютому 2008 р. До цієї групи входили до 40 осіб цивільного і військового персоналу, насамперед солдати німецького контингенту ISAF (зокрема 2 солдати CIMIC). Їх основна функція полягала у зміцненні авторитету афганського уряду шляхом здійснення стабілізації і відновлення заходів у співпраці з урядом провінції, а також місцевими урядовими та неурядовими організаціями.

У контексті виконання зазначеної діяльності слід особливо звернути увагу на основні функції CIMIC у місії ISAF, де цивільно-військове співробітництво необхідне для безпечної та стабільної обстановки і створення умов для подальшого позитивного завершення відповідної операції. Варто наголосити, що основною проблемою проведення військової операції у цьому регіоні було те, що місія ISAF не врахувала проблему недосконалої структури політичної системи в Афганістані, яка була спричинена такими військовими діями. З урахуванням тих умов, які виникали внаслідок погіршення безпеки в регіоні проведення операції, спостерігалася недостатня кількість сил і неправильний розподіл коштів. Саме тому значення сил CIMIC у процесі, наприклад, збору інформації має полегшувати оцінку подій у театрі військових дій. І вже згодом, у 2008 р., 36 солдатів CIMIC були задіяні в основному німецькому контингенті ISAF.

Варто зазначити, що німецькі війська CIMIC функціонують у різних сферах, наприклад, виконують обов'язки розвідувальних груп, перекладачів, здійснюють супровід для гарантування безпеки та ін. Офіцери CIMIC у місії ISAF збирають відомості про стан місцевого громадянського осередку, встановлюють і підтримують контакти, розробляють конкретні проекти і надають допомогу під час координації і реалізації різних операцій, проведення переговорів у селах і селищах, розташованих у зонах функціонування сил місії, здійснюють аналіз думок місцевого населення тощо. Наприклад, темами бесід та переговорів були питання постачання питної води, відновлення освітньої інфраструктури тощо. Також роль CIMIC полягала у забезпеченні переговорного процесу із представниками уряду провінції, провінційної ради, афганських сил і поліції, а також із засобами масової інформації, з мерами, муллами і старійшинами або представниками Місії ООН зі сприяння Афганістану (The United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), урядових і неурядових організацій. Саме на підставі всіх цих даних персонал CIMIC робить опис стану громадської ситуації в регіоні проведення місії.

У межах проведення зазначеної операції в діяльності CIMIC були і недоопрацювання, які, на думку автора, мають більш технічний характер. Наприклад, у місії ISAF різні регіони могли перебувати під командуванням різних країн, і та робота, яка була зроблена представниками CIMIC під німецьким командуванням, ускладнювалася переданням її в регіон, підконтрольний Нідерландам. Тому було створено кілька паралельних баз даних для усунення подібної проблеми щодо підтримки власних сил, де багатонаціональні підрозділи продовжують відображати дані різними мовами.

Німецькі війська CIMIC були залучені до спільної роботи і мали справу із закупівлею матеріалів для надання надзвичайної допомоги населенню та розповсюдження гуманітарної допомоги. Таким чином, проведення окреслених операцій сприяє налагодженню стабільної ситуації у сфері безпеки за умов сприяння та реалізації громадської реконструкції і надання своєчасної та відповідної допомоги населенню.

У публічних дебатах у Німеччині часто наголошувалось на тому, що саме завдяки зусиллям та внеску збройних сил, які

були задіяні у цивільно-військовому співробітництві, забезпечувалася стабільність ситуації в регіоні операції для проведення успішної місії. Також знімки солдатів, які будували мости і займалися бурінням свердловин, підтверджують внесок німецьких збройних сил у проведення міжнародних військових операцій, що ще раз доводило потребу перебування офіцерів CIMIC у зоні проведення операцій. Ці заходи не тільки розцінюються як підтримка місцевого населення, вони сприяють засобам самозахисту під час військової операції. Цей образ впливає на політичну легітимізацію місії на території країни. Однак силам CIMIC ні в якому разі не варто поспіхом реалізувати велику кількість проєктів, як це було під час проведення операції на Балканах, оскільки нині ситуація та умови виконання подібних завдань відрізняються. Сили CIMIC повинні бути збільшені для того, щоб повною мірою робити свій внесок у процеси стабілізації ситуації [11, с. 16–17].

Для того, щоб краще зрозуміти роль ISAF та їх вплив на життя в Афганістані, необхідно звернути увагу на документ, який оговорював питання розширення Альянсу та подальшого зміцнення спільної спроможності протистояти наявним та надзвичайним викликам безпеки XXI ст. і який фактично був висновком екватора діяльності ISAF в Афганістані – Декларацію Бухарестського саміту, прийняту главами держав та урядів країн, що взяла участь у засіданні Північноатлантичної Ради в Бухаресті 3 квітня 2008 р. (далі – Декларація 2008 р.) [1].

У Декларації 2008 р. зазначалося, що Афганістан є ключовим пріоритетом Альянсу та підтверджувалася рішучість НАТО і держав-партнерів надати допомогу народу та обраному урядові Афганістану в розбудові ними міцної, стабільної, благополучної та демократичної держави, де пануватиме повага до прав людини і не існуватиме загрози тероризму. Саме із цією метою ООН визначила мандат місії ISAF, яка тоді нараховувала 40 країн. Також у документі зазначено, що інформаційний простір, зокрема операції в Афганістані та Косові, указує на необхідність вчасного спілкування з місцевою та міжнародною аудиторією щодо політики НАТО та зобов'язань у проведенні міжнародних операцій. Визначались чіткі орієнтири чотирьох принципів місії ISAF: 1) рішуче та спільне довготривале зобов'язання; 2) підтримка для підсилення позицій афганських лідерів та відповідальності; 3) всеохоплювальний підхід міжнародного співтовариства, який поєднує зусилля цивільних та військових; 4) посилене співробітництво та зобов'язання із сусідніми з Афганістаном країнами, зокрема Пакистаном, що знову вказало на необхідність проведення місії з елементами CIMIC.

Якщо звернути увагу на місце України у досліджуваній місії, то у 2001 р. Україна дозволила військово-транспортним літакам США використовувати повітряний простір країни для перевезення ISAF, а також була надана можливість «повітряного коридору» та право приземлятися на трьох аеродромах у разі аварійної ситуації. Разом із тим починаючи вже із 2007 р. Україна також взяла безпосередню участь у цій операції відповідно до Указу Президента України «Про направлення миротворчого персоналу України для участі в операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан» від 26 січня 2007 р. № 47 та відповідно до вищевказаних резолюцій РБ ООН, направивши миротворчий персонал із військовослужбовців та працівників Збройних Сил України у кількості до 30 осіб для участі в операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан. Разом із тим у 2010 р. була так звана друга хвиля направлення українського миротво-

рчого персоналу в межах ISAF відповідно до Указу Президента України «Про направлення додаткового миротворчого персоналу України для участі в операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан» від 15 січня 2010 р. № 27 у кількості 20 осіб із військовослужбовців та працівників Збройних Сил України.

Місія ISAF була завершена у 2014 р., після чого було утворено нову місію, яка фактично прийшла на зміну ISAF, – «Рішучу підтримку» (Resolute Support), метою якої було навчання та надання допомоги урядовим силам Афганістану, що і було передбачено листом Генерального секретаря ООН S/2014/856 від 28 листопада 2014 р. щодо заключної доповіді про діяльність ISAF в Афганістані та Резолюції РБ ООН 2189 від 12 грудня 2014 р. [8].

Висновки. Таким чином, виходячи з вищевказаного, стає зрозумілим, що боротьба з тероризмом є не просто справою окремо взятої країни, а масштабною діяльністю, санкціонованою відповідно до резолюцій ООН, які надавали потрібний мандат, виходячи зі Статуту ООН на проведення місії ISAF. Безумовно, велика активність терористичних угруповань та численні заклики зі сторони міжнародних неурядових організацій і уряду Афганістану призвели до розширення мандата ISAF за межі Кабула та його околиць і передачі командування під керівництвом НАТО, де одну з важливих ролей у діяльності Альянсу під час такої операції відіграла CIMIC, оскільки основою такого співробітництва є тісний зв'язок цивільного та військового елементів для досягнення найкращого результату – завершення місії відновлення миру, порядку та встановлення безпеки.

Література:

1. Декларація Бухарестського саміту, прийнята главами держав і урядів, що взяла участь у засіданні Північноатлантичної ради в Бухаресті 3 квітня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nato.int/cps/uk/natohq/official_texts_8443.htm.
2. Доповідь Генерального секретаря «Положення в Афганістані та його наслідки для міжнародного миру та безпеки» (2002 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N02/289/22/PDF/N0228922.pdf>.
3. Письмо Генерального секретаря ООН S/2003/970 (2003 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dag.un.org/bitstream/handle/11176/26891/S2003970RU.pdf>.
4. Письмо Генерального секретаря ООН S/2001/1154 (2001 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://documents-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/678/63/PDF/N0167863.pdf>.
5. Резолюція 1386 СБ ООН (2001 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N01/708/57/PDF/N0170857.pdf>.
6. Резолюція 1401 СБ ООН (2002 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N02/309/16/PDF/N0230916.pdf>.
7. Резолюція 1510 СБ ООН (2003 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N03/555/57/PDF/N0355557.pdf>.
8. Резолюція 2189 СБ ООН (2014 г.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.refworld.org/cgi-bin/txis/vtx/rwmain/rendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=559f952>.
9. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : [навчальний посібник] / за заг. ред. проф. В.К. Гришука. – Л. : ЛьвівДУВС, 2011. – 328 с.
10. Черняк Б.Б. Вековые конфликты / Б.Б. Черняк. – М. : Международные отношения, 1988. – 400 с.
11. Paul M. CIMIC in the ISAF Mission. German Institute for International and Security Affairs / M. Paul. – Berlin, 2009. – 30 p.
12. Robert J.B. The Role of Provincial Reconstruction Teams (PRTs) in Counterinsurgency Operations: Khost Province, Afghanistan / J.B. Robert [Electronic resource]. – Access mode : <http://webcache.sercontent.com/small.com/blog/journal/docs-temp/131-bebber.pdf>.

Титко Э. В. Роль и значение миссии ISAF в Исламской Республике Афганистан с учетом присутствия сил CIMIC

Аннотация. Статья посвящена характеристике деятельности ООН и НАТО относительно проведения миссии Международных сил содействия безопасности (ISAF) в Афганистане. Раскрыты основные положения резолюций Совета Безопасности ООН, которые санкционируют такую деятельность, выделены особенности и основания участия НАТО в указанной операции. Особое внимание уделено элементам работы гражданско-военного сотрудничества за счет участия немецких сил в такой операции и его необходимости в них, раскрыта особенность образования провинциальной группы реконструкции в рамках указанной операции и обращено внимание на участие Украины в проведении такой миссии.

Ключевые слова: миссия ISAF, международные силы содействия безопасности CIMIC, миротворческий контингент, терроризм.

Titko E. The role and significance of the ISAF mission in the Islamic Republic of Afghanistan taking into account the participation of CIMIC

Summary. This article is dedicated to the characterization of UN and NATO missions of ISAF (International Security Assistance Force) in Afghanistan. The article reveals the main provisions of UN Security Council resolutions which sanction such activities isolating features and reasons to NATO's involvement in the operation. The article disclosed feature formation provincial reconstruction team as part of this operation and the drawn attention to the participation of Ukraine in carrying out this mission.

Key words: mission of ISAF, International Security Assistance Force, CIMIC, peacekeepers terrorism.

РЕЦЕНЗІЇ
